

*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
XVIII/104/2012 Rady Gminy w Kowali z dnia
1 czerwca 2012r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2012-2013**

KOWALA 2012

Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Spis treści

Wstęp.....	2
I Charakterystyka ogólna zjawiska przemocy w rodzinie	3
Rodzaje przemocy w rodzinie:	5
II Cele Programu	6
III Założenia Programu	6
IV. Działania uprzedzające.....	9
1. Diagnoza.....	9
2. Strategie informacyjne	9
3. Strategie edukacyjne	10
V. Działania interwencyjne	11
VI. Działania wspierające - strategie terapeutyczne	12
VII. Działania korekcyjno – edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie - Strategie ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie	13
VIII Przewidywane efekty realizacji Programu	13
IX Przewidywane skutki finansowe proponowanych rozwiązań	13
X Sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	14
Preliminarz wydatków na rok 2012	15
XI Harmonogram działań na lata 2012-2013.....	16

Wstęp

Od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej problem przemocy w rodzinie. Początkowo problem ten był marginalizowany i przemilczany. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Jednak skala zjawiska, która w pełni zaczyna dopiero docierać do szerokiej społeczności m. in. poprzez media, wymaga szerszego podejścia do tematu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uwzględnienia tej kwestii także w polityce społecznej gminy.

Próba podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493). Ustawa ta została uchwalona: „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. W ten sposób zrobiony został pierwszy krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. Nadano działaniom z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ramy prawne, podnosząc tym samym rangę zadań realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe i pozarządowe. Kolejnym krokiem była nowelizacja ustawy z dnia 10 czerwca 2010r. (Dz. U. Nr 125, poz.842).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała Radę Gminy do przyjęcia **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 31 marca każdego roku zobowiązany został do składania Radzie Gminy sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie jak i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawców.

Program powstał we współpracy z instytucjami gminnymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacją pozarządową, Oświatą, Służbą Zdrowia, Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Gmina Kowala nie posiada dostatecznie zdiagnozowanego problemu przemocy na swoim terenie, co w konsekwencji stawia wymóg przeprowadzenia takiej diagnozy w pierwszym rzędzie planowanych działań w harmonogramie.

Punktem wyjścia do opracowania Programu była analiza dotychczasowego stanu wiedzy teoretycznej i badawczej na temat przemocy w rodzinie zarówno w Polsce, jak i w innych krajach europejskich oraz dotychczasowe doświadczenia krajowe w zapobieganiu przemocy w rodzinie. Pozwoliło to na identyfikację najbardziej istotnych problemów. Z analizy tej wyłoniono hierarchię celów, które należy osiągnąć. Jako cel główny Program wyznacza ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności udzielania pomocy. Do realizacji tego celu zostaną zaangażowane instytucje publiczne i organizacje pozarządowe w gminie.

Wójt Gminy Kowala wyznaczy do realizacji zadań wynikających z Programu Gminnego Koordynatora Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W rozdziale drugim i trzecim dokładnie sprecyzowano cele i założenia Programu. Wyznaczono też działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki i informowania opinii publicznej, interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy terapeutycznej ofiarom przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy. Każde z tych działań zostało przypisane konkretnym organizacjom i instytucjom odpowiedzialnym za jego organizację. W Programie określono też skutki finansowe realizacji poszczególnych zadań w 2012 r. Wskazano również źródła finansowania działań wynikających z Programu w kolejnym roku realizacji.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że działania określone w Programie powinny zostać podjęte jak najszybciej, tj. jeszcze w roku 2012.

Niektóre z tych działań mają charakter długofalowy i ich realizacja rozciągnie się na lata kolejne. Ponadto w toku realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie będą zmieniać się w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin.

I Charakterystyka ogólna zjawiska przemocy w rodzinie

Siłą każdej społeczności lokalnej są jej mieszkańcy, pozostający ze sobą w różnych społecznych relacjach, wśród których najważniejsze znaczenie mają relacje rodzinne. Rodzina jest systemem wzajemnie powiązanych ze sobą ludzi, a także miejscem, gdzie kształtuje się osobowość, system wartości, poglądy i styl życia, w atmosferze miłości i zrozumienia. System ten funkcjonuje poprawnie, jeżeli utrzymuje się w nim zdrowa równowaga między potrzebami poszczególnych członków, a także obowiązuje otwarta komunikacja, jasne reguły i normy dotyczące organizacji wspólnego życia, właściwie wypełniane role społeczne. Jeżeli jeden z członków systemu

rodzinnego ma problemy, to zawsze odbija się to na pozostałych osobach, a rodzina przestaje funkcjonować poprawnie jako całość. Jednym z czynników prowadzących do naruszenia spójności systemu rodzinnego jest przemoc, oznaczająca wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić.

Przemoc w rodzinie oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny, a także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art.2 pkt.2 Ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem coraz częściej ujawnianym i występuje we wszystkich warunkach społeczno– ekonomicznych. Jest demonstracją siły i chęci przejęcia kontroli i władzy nad drugą osobą. Występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawców, to przemoc się powtarza.

Sprawca przemocy narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, a także naraża zdrowie i życie ofiar na poważne szkody. Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonywane pod jego wpływem. Dzieci wychowujące się w rodzinach, gdzie występuje przemoc, mogą stać się bezpośrednimi ofiarami przemocy lub jej świadkami. Najbardziej jednoznacznymi skutkami przemocy są różne ślady na ciele dziecka lub urazy fizyczne. Skutki psychiczne doświadczanej przemocy wiążą się z utratą poczucia bezpieczeństwa, miłości i zaufania, niezbędnych do prawidłowego rozwoju dziecka. Dzieci nie chcą lub nie potrafią wprost mówić o doświadczanej w rodzinie przemocy. Ważne jest, aby w zachowaniach dzieci dostrzec sygnały wskazujące, że dziecko może być ofiarą przemocy w rodzinie.

Wnikliwa obserwacja zachowań dzieci oraz dobry kontakt z nimi ze strony nauczycieli, wychowawców, przedstawicieli służby zdrowia może przyczynić się do ujawnienia problemu przemocy w rodzinie oraz zmobilizować dorosłych członków rodziny do jej przerwania i uzyskania skutecznej pomocy.

Dorosłymi ofiarami przemocy w rodzinie najczęściej są kobiety. Należy zwrócić uwagę także na zagrożenie przemocą domową wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Przemoc w rodzinie często trwa wiele lat, a ofiary nie szukają pomocy dla siebie i swoich bliskich, co bardzo utrudnia rozpoznanie zjawiska i skuteczną, zewnętrzną interwencję.

Przyczyny tego stanu rzeczy są złożone i najczęściej wynikają z:

- zastraszenia ofiar,
- nadziei na zmianę zachowania sprawcy,
- wstydu i poczucia winy,
- błędnych przekonań na temat przemocy domowej,
- gróźb popełnienia samobójstwa ze strony sprawcy,
- braku wiary w możliwość uzyskania pomocy,
- braku możliwości dotarcia do miejsc, gdzie można uzyskać pomoc,
- izolacji społecznej,
- zależności ekonomicznej od sprawcy,
- warunków bytowych,
- problemów zdrowotnych,
- posiadania dzieci,
- tradycji kulturowych i wartości religijnych.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednio z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, kopanie, duszenie, bicie itp.
- przemoc psychiczna – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ciągłe krytykowanie, stosowanie gróźb, szantażowanie itp.
- przemoc seksualna – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.
- przemoc ekonomiczna – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka lub innej osoby w rodzinie.
- zaniedbanie – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych, a przemoc w rodzinie, określana także jako przemoc domowa jest przestępstwem ściganym przez prawo. Każdy kto się dowiaduje o przemoc w rodzinie powinien poinformować o tym odpowiednie służby, które zobowiązane są do ochrony ofiar i udzielenia im wszechstronnej pomocy.

II Cele Programu

Cel strategiczny:

Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności udzielania pomocy.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych oraz umożliwienie korzystania z programów korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie w tym szkoleń podstawowych i rozszerzonych;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

III Założenia Programu

Przez realizację celów Programu zakłada się:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza cztery podstawowe nurty działań kierowanych do różnych grup odbiorców:

- 1) **działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane

do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;

2) **działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie;

3) **działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie;

4) **działania korekcyjno – edukacyjne** kierowane do sprawców przemocy w Rodzinie;

5) **działania edukacyjne** - edukacja osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania również w gminach. Dlatego też realizacja Programu powinna uwzględniać działania w sferze:

1) prewencji;

2) prawa;

3) zdrowia;

4) edukacji;

5) pracy socjalnej.

Realizacja Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Program skierowany jest do:

1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:

- dzieci i młodzieży,

- współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,

- osób starszych,

- osób niepełnosprawnych;

2) sprawców przemocy w rodzinie;

3) świadków przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:

- jednostki samorządu terytorialnego przy współpracy organizacji pozarządowych oraz kościoła.

Zadania wynikające z Programu, jak również z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, będące w kompetencjach Wójta Gminy, wykonuje w jego imieniu Gminny Koordynator Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Gminny Koordynator będzie czuwał nad prawidłową realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, ze zm.);
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231, ze zm.);
- ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.);
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2002r. Nr 7, poz.58, ze zm.);
- ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r.Nr 256, poz. 2572, ze zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553, ze zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, ze zm.);
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005r. Nr 31, poz. 266);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, ze zm.);
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, ze zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kowala na lata 2011 –2014;
- Krajowym Programem Działań na Rzecz Kobiet;

- Narodowym Planem Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 „Polska dla Dzieci”;
- Rządowym Programem „Świetlica, praca i staż – socjoterapia w środowisku wiejskim”;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2013.

IV. Działania uprzedzające

1. Diagnoza

Cel:

Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy, dotyczących:
 - skali zjawiska wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych,
 - identyfikacji ofiar,
 - identyfikacji sprawców;
- 2) badanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- 3) zbadanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą, w tym zbadanie istniejących przeszkód w zakresie pomagania ofiarom przemocy;
- 4) badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu”.

Podmioty realizujące zadania diagnozujące:

- 1) Urząd Gminy,
- 2) placówki oświatowe,
- 3) Policja,
- 4) Służby Zdrowia,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Informacje na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, skuteczność pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą oraz potrzeby szkoleniowe dla pracowników „pierwszego kontaktu” będą zbierane przez instytucje odpowiedzialne raz w roku, w trakcie realizacji Programu.

2. Strategie informacyjne

Cel:

Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) przeprowadzenie kampanii społecznych, które:

- obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie,
 - nazywają wprost ogólnie akceptowane krzywdzące zachowania silniejszych członków rodziny,
 - propagują skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy;
- 2) wprowadzenie do szkolnych programów profilaktycznych i wychowawczych treści uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie.

Podmioty realizujące zadania informacyjne:

- 1) Urząd Gminy,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny,
- 3) placówki oświatowe,
- 4) Służby Zdrowia,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 6) Policja.

Za przeprowadzenie kampanii społecznych o zasięgu gminnym odpowiedzialni są Wójt Gminy i Zespół Interdyscyplinarny. Punkt 2 realizacji Strategii informacyjnych realizują placówki oświatowe.

3. Strategie edukacyjne

Cel:

Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) wprowadzenie szkoleń dotyczących przyczyn i skutków przemocy dla osób zawodowo zajmujących się przemocą w rodzinie lub osób, do których obowiązków zawodowych należy praca z rodziną i dziećmi, które uczą rozpoznawanie i diagnozowanie przypadków przemocy w rodzinie oraz współpracy w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) propagowanie programów edukacyjnych i wspierających dotyczących zapobiegania przemocy wobec dzieci i osób dorosłych, np. partnera, osoby starszej, osoby niepełnosprawnej, itp.;
- 3) propagowanie procedur ochrony prawnej i wsparcia psychologicznego dla świadków i ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) przygotowanie pakietów szkoleniowych w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie i przeszkolenie następujących grup pracowników:
 - Policji,
 - służby zdrowia,
 - pracowników socjalnych,
 - przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów,
 - organizacji pozarządowych,

- kuratorów sądowych;

5) opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem procedury „Niebieskich Kart”.

Podmioty realizujące zadania edukacyjne:

- 1) Urząd Gminy,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny,
- 3) placówki oświatowe,
- 4) Służby Zdrowia,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 6) Służby Zdrowia

Za realizację zadań związanych z zadaniami edukacyjnymi odpowiedzialne są wszystkie wyżej wymienione służby, w granicach swoich kompetencji, natomiast zadania wynikające z punktu 5 realizuje Zespół Interdyscyplinarny.

V. Działania interwencyjne

1. Strategie pomocowe kierowane do ofiar przemocy w rodzinie

Cel:

Stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) rozwój instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie oraz umożliwienie dostępu do nich:
 - założenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - umożliwienie dostępu do ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - umożliwienie dostępu do specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - umożliwienie dostępu do ośrodków interwencji kryzysowej;
- 2) rozpowszechnianie wiedzy na temat działania ogólnopolskiego telefonu zaufania „Niebieska Linia” dla ofiar przemocy w rodzinie łączącego z lokalnymi punktami konsultacyjnymi lub ośrodkami wsparcia;
- 3) stworzenie warunków umożliwiających ofiarom przemocy otrzymanie \w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych;
- 4) udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące zadania pomocowe:

- 1) Urząd Gminy,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Strategie interwencyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie

Cel:

Zapobieganie kontaktowaniu się sprawców przemocy w rodzinie z osobami pokrzywdzonymi.

Realizacja:

- 1) izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) stosowanie procedury „Niebieska Karta”.

Podmioty realizujące zadania interwencyjne:

- 1) sądy w ramach swoich ustawowych uprawnień,
- 2) prokuratura,
- 3) Policja,
- 4) Urząd Gminy,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 6) Oświata,
- 7) Służba Zdrowia,
- 8) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Działania wspierające - strategie terapeutyczne

Cel:

Wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

Realizacja:

Wzmocnienie ochrony ofiar przemocy przez:

- realizację programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, kuratorów sądowych,
- realizację programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zabezpieczenie odpowiednich warunków do rozmów z ofiarami przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące Strategie terapeutyczne:

- 1) Urząd Gminy,
- 2) Policja,
- 3) prokuratura,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 5) Zespół Interdyscyplinarny

VII. Działania korekcyjno – edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie - Strategie ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie

Cel:

Powstrzymanie sprawców i ustanie przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- 2) wykonywanie przez sprawców przemocy w rodzinie prac społecznie użytecznych przy jednoczesnym uczestnictwie w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Podmioty realizujące Strategie ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) Urząd Gminy.

VIII Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
2. Wzrost poziomu wiedzy u osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Wzrost liczby placówek udzielających pomocy;
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.

IX Przewidywane skutki finansowe proponowanych rozwiązań

Realizacja Programu została rozłożona na okres dwóch lat, przy uwzględnieniu konieczności dokonywania systematycznej ewaluacji Programu. W związku z założonymi działaniami oszacowano koszty realizacji Programu w roku 2012, które wyniosą 3 000 zł (załączniku nr 1-preliminarz wydatków na 2012rok) oraz przewidywane wydatki z budżetu gminy na 2013 rok, które wyniosą 6 000zł.

Łącznie 9 000 zł

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2013 będą finansowane w ramach wydatków zaplanowanych w budżecie **części 44 – zabezpieczenie społeczne**.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Kowali będą środki finansowe z budżetu gminy Kowala, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe, pozyskiwane z innych źródeł.

X Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Koordinator Programu raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez jednostki realizujące zadania.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Koordinator zobligowany jest do przedłożenia Radzie Gminy w Kowali w terminie do 31 marca 2014 roku sprawozdania z realizacji Programu.

Przewodniczący Rady Gminy Kowala

Arkadiusz Pięta

Preliminarz wydatków na rok 2012

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (wydatki, o których mowa w ustawie z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

l.p.	Rodzaj kosztów	Koszt jednostkowy	Koszt całkowity	Nr paragrafu
1.	koszt zakupu materiałów biurowych (papier, toner)	600	600	4210
2.	koszt zakupu materiałów edukacyjnych (ulotki, literatura tematyczna)	300	300	
3.	warsztaty dla Rad Pedagogicznych, rodziców i uczniów w sześciu szkołach	1400	1400	4170
4.	szkolenia	700	700	4700
	RAZEM	3000	3000	

Przewodniczący Rady Gminy Kowala

Arkadiusz Pięta

Cel strategiczny: Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności udzielania pomocy.

Cele cząstkowe	<i>Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.</i>	Planowane działania	Systematyczna praca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie i grup roboczych.	Proponowani realizatorzy	Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Służby Kuratorskiej, Oświaty, GKRPA, organizacji pozarządowych.	Wskaźniki	- Protokoły ze spotkań. - Liczba uchwał podejmowanych przez Zespół.	Termin wykonania	2012-2013
			Doskonalenie ścieżki interwencji dotyczących przemocy w rodzinie we współpracy wszystkich służb.		Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Służby Kuratorskiej, Oświaty, GKRPA.		- Opracowanie ścieżki interwencyjnej.		2012-2013
			Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.		Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Służby Kuratorskiej, Oświaty, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny organizacji pozarządowych.		- Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.		2012-2013
			Stworzenie Punktu Pomocy Ofiarom Przemocy (dostęp do terapeuty i psychologa)		GOPS, UG		- Dokument powołujący Punkt. - Statystyki udzielonych porad i konsultacji.		2013
	<i>Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.</i>		Upowszechnianie programów i metod pomocy psychologicznej, terapeutycznej i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, m.in. poprzez placówki oświatowe.		UG, Ośrodek Zdrowia, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe		- Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych. - Liczba rozprawionych ulotek.		2012-2013

Cele cząstkowe	<i>Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych oraz umożliwienie korzystania z programów korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.</i>	Planowane działania	Poprawa dostępu do służb medycznych w zakresie wydawania zaświadczeń dotyczących ubytków na zdrowiu i podejmowanie leczenia.	Planowane działania	Ośrodek Zdrowia	Wskaźniki	- Statystyki wydanych zaświadczeń.	Termin wykonania	2012-2013
			Poprawa dostępu mieszkańców do dzielnicowego		UG, Policja		- Mapa miejsc z opublikowaną informacją o sposobie kontaktu z dzielnicowymi.		2012-2013
			Upowszechnianie informacji nt. oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych.		Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Służby Kuratorskiej, Oświaty, GKRPA, organizacji pozarządowych.		- Liczba udzielonych porad i informacji.		2012-2013
			Prowadzenie kampanii informacyjnej poprzez Policję w czasie interwencji nt. praw przysługujących osobom, na których stosuje się przemoc.		Policja		- Liczba przeprowadzonych spotkań otwartych. - Liczba rozprawdzonych ulotek.		2012-2013
	<i>Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>		Organizowanie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: policjantów, pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów, kuratorów sądowych, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, rodziców.		Zespół Interdyscyplinarny		- Liczba przeprowadzonych konferencji dla Rad Pedagogicznych i Rad Rodziców. - Liczba przeprowadzonych szkoleń.		2012-2013
			Wdrażanie do szkolnych programów wychowawczych zagadnień związanych z rozpoznawaniem przemocy w		Placówki oświatowe i świetlice środowiskowe		- Liczba programów wychowawczych z elementami profilaktyki przemocy.		2012-2013

<p><i>Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy.</i></p>	rodzinie.						
	Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Oświaty, GKRPA.		- Liczba szkoleń z procedury interwencji.		2013	
	Upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Przedstawiciele instytucji: GOPS, Policji, Służby Zdrowia, Służby Kuratorskie, Oświaty, GKRPA.		- Liczba zwołanych grup roboczych.		2012-2013	
	Prowadzenie edukacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie, także z problemem alkoholowym, możliwości przeciwdziałania i sposobów reagowania- kampania społeczna w gminie, szkolenia kaskadowe (Rada Pedagogiczna- rodzice- uczniowie)	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny		- Liczba przeprowadzonych kampanii przeciwko przemocy. -Liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów z Radami Pedagogicznymi, rodzicami i uczniami.	Termin wykonania	2013	
	Prowadzenie badań nt. skali zjawiska przemocy w rodzinie i postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie.	Placówki oświatowe, GOPS.		- Liczba badań przeprowadzonych w gimnazjum i szkołach, oraz wśród dorosłych mieszkańców.		2012-2013	
	Aktywne zdobywanie wiedzy o zjawisku przemocy przy udziale sołtysów, Policji i pracowników socjalnych.	Policja, GOPS.		- Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Kowala.		2012-2013	
	Zorganizowanie tzw. „Lotnej Grupy Edukacyjnej” (psycholog, policjant, kurator, pracownik socjalny)	Zespół Interdyscyplinarny		- Liczba zorganizowanych dyżurów doradczych.		2013	
	Szkolenie różnych grup społecznych (sołtysów, radnych, przedstawiciele organizacji pozarządowych, i innych.)	GOPS, Lotna Grupa Edukacyjna		- Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych.		2012-2013	